

กรขวัล น้ำใจดี : การสื่อสารในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบางน้ำผึ้ง
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ (COMMUNICATION FOR ECOTOURISM
MANAGEMENT OF BANGNUMPEUNG COMMUNITY, PHAPRADAENG DISTRICT,
SAMUTPRAKARN PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์พชณี เขยจรรยา, 133 หน้า.
ISBN 974-14-3817-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาวิธีการสื่อสารของสมาชิกในชุมชนบางน้ำผึ้ง อ.พระประแดง จ.
สมุทรปราการ ที่ใช้ในการจัดการการท่องเที่ยว 2. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนบาง
น้ำผึ้ง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกต ทั้งแบบมีส่วนร่วม
และไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า

1. วิธีการสื่อสารของสมาชิกในชุมชนบางน้ำผึ้งที่ใช้ในการจัดการการท่องเที่ยวมี 3 ระยะสำคัญคือ

1.1 ระยะก่อตัว ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งเริ่มความคิดในการแก้ไขปัญหา โดยวิธีการสื่อสารใน
ขั้นนี้จะเป็นการสื่อสารภายในตนเอง จากนั้นจึงนำความคิดที่ได้ไปปรึกษากับกลุ่มผู้นำชุมชน โดยวิธีการสื่อสารในขั้นนี้จะเป็นการ
สื่อสารระหว่างบุคคลอย่างไม่เป็นทางการ อาศัยความสนิทสนมคุ้นเคย โดยประเด็นที่พูดคุยจะเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาชุมชนของ
นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ต่อมาจึงนำประเด็นนี้ไปสู่การประชุมประชาคมตำบลบางน้ำผึ้ง ซึ่งวิธีการสื่อสารในขั้นนี้
จะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างเป็นทางการ ได้แก่ การประชุมประชาคมตำบล การติดป้ายประกาศ การสื่อสารระหว่างบุคคล
อย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่ การพูดคุยแบบปากต่อปาก ประเด็นในการพูดคุยคือ กำหนดการนัดหมายประชุมประชาคมตำบล
ความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาด การท่องเที่ยวภายในชุมชน

1.2 ระยะดำเนินการ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลและชาวบ้านบางน้ำผึ้งเริ่มดำเนินการเปิดตัว โดยวิธีการสื่อสาร
ในขั้นนี้จะเป็นการประชุมพูดคุยอย่างเป็นทางการ ได้แก่ การประชุมกับหน่วยราชการภายนอก และการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ
ได้แก่ การพูดคุยกับประชาชนในชุมชน ช่องทางการสื่อสารที่ใช้ คือ การออกจดหมายจากส่วนราชการถึงส่วนราชการ การพูดคุยกับ
ผู้นำครอบครัว โดยประเด็นในการพูดคุย คือ โน้มน้าวใจและชี้ให้เห็นประโยชน์ของการท่องเที่ยวภายในชุมชน

1.3 ระยะประสานงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยว ได้แก่ การประสานงานกับกลุ่มองค์กรและกลุ่มอาชีพในชุมชน โดย
วิธีการสื่อสารในขั้นนี้จะเป็นการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับผู้นำกลุ่ม โดยชี้ให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับการท่องเที่ยว การ
ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยวิธีการสื่อสารที่ใช้จะเป็นการพูดคุยอย่างเป็นทางการ เพื่อขอความร่วมมือและการสนับสนุน
การประสานงานไปยังสื่อมวลชนเพื่อทำการประชาสัมพันธ์ ในขั้นนี้วิธีการสื่อสารจะเป็นการให้ผู้นำชุมชนเป็นผู้บอกข่าวไปยัง
สื่อมวลชน มีการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ จัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารระหว่างสมาชิกในชุมชน จะเป็นการพูดคุย
แบบปากต่อปากอย่างเป็นกันเอง ช่องทางการสื่อสารที่สำคัญ ได้แก่ การพูดคุยในร้านชำ ป้ายประกาศ และหอกระจายข่าว โดย
ประเด็นเนื้อหาที่สื่อสารคือ การท่องเที่ยวที่ไม่ทำลาย และการท่องเที่ยวที่คงไว้ซึ่งประเพณีและวิถีชีวิต

2. บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนบางน้ำผึ้งมี 3 ระยะสำคัญคือ

2.1 ระยะก่อตัว ผู้ที่เริ่มแนวความคิดการท่องเที่ยวภายในชุมชนบางน้ำผึ้งคือ นายสำเนา รัตมิต นายกองค้การ
บริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง โดยเริ่มจากความต้องการแก้ไขปัญหาของชุมชน

2.2 ระยะดำเนินการ ผู้ที่มีบทบาทในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนบางน้ำผึ้งในขั้นนี้คือ กลุ่มผู้นำและผู้อาวุโสใน
ชุมชนบางน้ำผึ้งซึ่งนำโดยนายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง โดยมีส่วนในการกำหนดแผนการจัดการและกฎระเบียบ

2.3 ระยะประสานงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยว กลุ่มผู้นำมีบทบาทสำคัญในด้านต่างๆ คือ บทบาทในการเผยแพร่
ข้อมูลข่าวสาร บทบาทในการดูแลและบริกรนักท่องเที่ยว และบทบาทในการแก้ไขปัญหา

4785202228 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEYWORDS : COMMUNICATION / ECOTOURISM / ECOTOURISM MANAGEMENT / LEADERSHIP / COMMUNITY

KORNCHAWAN NAMCHAIDEE : COMMUNICATION FOR ECOTOURISM MANAGEMENT OF BANGNUMPEUNG COMMUNITY, PHAPRADAENG DISTRICT, SAMUTPRAKARN PROVINCE".

THESIS ADVISOR :ASSOC.PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA, 133 pp. ISBN 974-14-3817-6.

The objectives of this research are to study the communication methods of members of Bangnumpeung Community, Phapradaeng District, Samutprakarn Province in eco-tourism development; and to study the role of the community leaders in eco-tourism development in the community. Key methodologies used for this qualitative research are participated and non-participated observation, as well as in-depth interview with key informants.

The results are as follows:

1. The methods of communications used by Bangnumpeung Community members for tourism development can be divided into three phases;

1.1 *Initiation Phase* – Communication methods used in this phase were intra-personal communication, informal interpersonal communication and formal interpersonal communication. At first, the President of Bangnumpeung District Administration Organization used intra-personal communication to initiate ideas to solve problems in the community. Then, he used informal interpersonal communication to discuss his ideas with the community leaders. After that, the ideas were discussed by using formal interpersonal communication (district hearing, public announcement) and informal interpersonal communication (verbal communication.) Topics discussed were agenda for district hearings, possible solutions for solving the problems of oversupply, and eco-tourism development in the community.

1.2 *Preparation Phase* - While the District Administration Organization and community leaders started communicate with people in the community, communication methods used in this phase were formal interpersonal communication (formal meetings with public organizations concerned) and informal interpersonal communication (discussions with people in the community). Channels of communication were letters from public organizations and discussion with family leaders. The objective of the communication during this phase was to convince people in the community about the benefits of eco-tourism development within the community.

1.3 *Implementation Phase* – During this phase, the leaders of the community tried to co-ordinate with key local organizations in the community to promote and manage eco-tourism in the community. Communication methods used during this phase were informal and formal interpersonal communication. Informal discussion about the benefits of tourism promotion was held between the community leaders and leaders of local organizations. Formal discussion was used to communicate with the public sector in order to ask for support. In addition, the community leaders also coordinated with the media to promote tourism in the community. In doing so, communication methods used were word-of-mouth communication with the media, leaflets, and exhibition boards. Communication between members of the community, meanwhile, was conducted using informal oral communication. Key channels of communications were verbal communication in grocery stores, public announcement and local news station. Key topics communicated were sustainable tourism development.

2. Roles of community leaders in eco-tourism development in Bangnumpeung Community can be divided into three phases namely;

2.1 *Initiation Phase* – Mr. Samnau Rasamit, the President of Bangnumpeung District Administration Organization, was the one who initiated the idea of tourism promotion in the community as he wanted to improve the quality of life of people in the area.

2.2 *Preparation Phase* – Leaders and senior citizens of the community, led by the President of Bangnumpeung District Administration Organization who helped set the implementation plan, played major role in eco-tourism development in Bangnumpeung Community.